

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa A.B.
przeciwko M. w W.
o odwołanie od oceny okresowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 września 2025 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 26 marca 2024 r., sygn. akt XXI Pa 1/21,

odrzuca zażalenie.

DS

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z 22 października 2021 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sad Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie VIII Wydział pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wydanego w sprawie o sygn. akt VIII P 191/20.

A.B. 8 lutego 2024 r. (data nadania w placówce pocztowej) złożyła własnoręcznie wywiedzioną skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, tj. wyroku z 22 października 2021 r. Sądu Okręgowego w Warszawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, postanowieniem z 26 marca 2024 r. (sygn. akt XXI Pa 1/21), odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Sąd Okręgowy wskazał, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia została wniesiona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. czyli zasady przymusu adwokacko-radcowskiego przed Sądem Najwyższym, tym samym na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c. podlega odrzuceniu.

Na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie zażalenie wywiodła własnoręcznie A.B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wywiedzione w niniejszej sprawie jest niedopuszczalne i z tego powodu podlega odrzuceniu.

Na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1 k.p.c.). Zgodnie jednak z brzmieniem art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, z wyjątkiem okoliczności przewidzianych w art. 87¹ § 2 i § 3 k.p.c. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Ustanowiony w tym przepisie przymus adwokacko-radcowski dotyczy każdego postępowania przed Sądem Najwyższym, a więc zarówno zainicjowanego skargą kasacyjną, wnioskiem o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jak i toczącego się w jego ramach postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia.

Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem tego przepisu podlegają zwrotowi bez wezwania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.), a środki zaskarżenia, w tym skarga kasacyjna i zażalenie, podlegają – na zasadach ogólnych, także bez wdrażania procedury naprawczej – odrzuceniu jako niedopuszczalne, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. lub w wypadku zażaleń w

związku także z art. 394¹ § 3 k.p.c. (tak postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 marca 2018 r., V CZ 16/18, LEX nr 2495976; 29 czerwca 2021 r., I CZ 39/21, LEX nr 3352489; 28 stycznia 2022 r., III CZ 44/22, LEX nr 3352122; 18 maja 2023 r., II UZ 73/22, LEX nr 3562874; 25 lipca 2024 r., III CZ 53/24, Legalis nr 3107326; 10 września 2024 r., III CZ 139/24, LEX nr 3754121).

Wymaganie przewidziane w art. 87¹ § 1 k.p.c. dotyczyło również zażalenia na postanowienie z 26 marca 2024 r. Sądu Okręgowego w Warszawie, odrzucającego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (na marginesie, przyczyną odrzucenia było także jej sporządzenie i wniesienie samodzielnie przez skarżącą – co jak wskazano wyżej jest niedopuszczalne). Z tych przyczyn zażalenie wniesione osobiście przez skarżącą, pomimo wyczerpującego pouczenia jej przy doręczeniu zaskarżonego postanowienia przez Sąd Okręgowy, o konieczności skorzystania w tym przypadku z pomocy profesjonalnego pełnomocnika procesowego, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne. I nie może tego zmienić okoliczność, że Sąd Okręgowy w Warszawie, postanowieniem z 4 kwietnia 2025 r., ustanowił dla skarżącej pełnomocnika z urzędu, na potrzeby postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym, bowiem na tym etapie postępowania pełnomocnik nie miał już żadnej możliwości „naprawienia” pierwotnego błędu, tzn. samodzielnego sporządzenia i wniesienia zażalenia przez skarżącą, z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. Bowiem zażalenie sporządzone i podpisane przez stronę nie mającą zdolności postulacyjnej przed Sądem Najwyższym jest dotknięte brakiem formalnym nieusuwalnym, skutkującym odrzuceniem środka odwoławczego jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełniania tego braku i bez możliwości jego usunięcia przez pełnomocnika (tak m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 marca 2025 r., III CZ 2/25, Legalis nr 3201933).

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 87¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

DS.

[a.ł]

